

“TƏLƏBƏ VƏ PROFESSORLARLA BƏRABƏR BÖYÜK İŞLƏR GÖRƏCƏYİMƏ ÜMİD EDİRƏM”

800 MİN MANATLIQ TƏQAÜD QAZANAN GƏNCİN ƏSAS ARZUSU

Turqut Əfəndi: “Sevindim, amma dərhal da nə edəcəyimlə bağlı planlar qurmağa başladım. Çünki bu təqaüd həm də böyük məsuliyyətdir. Məqsədim elm sahəsində faydalı olmaqdır. Araşdırmalarım davam etmək istəyirəm. Təhsil alacağım universitet də bunun üçün ideal məkandır”.

Məzun olduqdan sonra oxumağı dayandıran, inkişafı üzərində işləməyən insanı sabahın işsiz adlandırır. Uşaq yaşlarından keçirdiyi boş vaxt onun ən böyük itkisi olub. İkinci kursdan xarici jurnallarda elmi məqaləsi çap olunub. Bu əzmi, çalışqanlıqı sayəsində bakalavr səviyyəsindən ABŞ-nin Luiziana Dövlət Universitetinə birbaşa doktoranturaya qəbul olub. Nüfuzlu ali təhsil ocağında kimya mühəndisliyi ixtisası üzrə təhsilini davam etdirəcək həmsöhbətimizin təqaüdü isə 800 min manatdır.

“Örnək” rubrikamızın budəfəki qonağı Bakı Mühəndislik Universitetinin (BMU) Memarlıq və inşaat fakültəsinin kimya mühəndisliyi ixtisasının məzunu və ABŞ-də 800 min manatlıq təqaüdün sahibi Turqut Əfəndidir.

“ŞANSLIYAM...”

Sumqayıtda anadan olub. Atası mühəndis, anası müəllimdir. Deyir ki, uşaqlıqdan elmi araşdırmalara maraq göstərib, insanlığa yararlı ola biləcək kəşflər üzərində işləməyi xəyal edib. Ailəsi də onu dəstəkləyib və fikirlərini sərbəst ifadə etməyə imkan yaradıb: “Seçimlərimdə azad idim. Bu baxımdan özümü şanslı hesab edirəm. Əgər bir insan fərd olaraq fikirlərini ifadə etməkdə çətinlik çəkirsə, mənə görə onun gələcəyi və verəcəyi qərarlar da sual altındadır. Hər zaman istədiyimi ailəmdən rahatlıqla tələb edə bilmişəm. İxtisas seçimində də ailəmin təzyiqi olmayıb, daim məni dəstəkləyiblər. Bugünkü

nailiyyətimin arxasında onların mənə güvənməsi və fikirlərimə hörmət etməsi dayanır”.

“MÜHƏNDİSLƏRİ OLMAYAN ÖLKƏ İNKİŞAF ETMƏZ”

Turqut deyir ki, kimya mühəndisliyinə dünyada və ölkədə tələbat olduğu üçün yönəlib: “Uşaqlıqda elmlə çox maraqlanırdım. Əlimə nə kitab keçsə oxuyur, internetdən kəşflərlə bağlı videolar, filmlər izləyirdim. Həmişə elmi karyera qurmaq istəmişdim. Arzularımı kimya mühəndisliyi ixtisası ilə reallaşdırma biləcəyimi düşündüm. Çünki kimya özündə fizika, biologiya, riyaziyyat kimi elmləri də ehtiva edir. Bundan əlavə, bu ixtisasın həm elmi tərəfi var, həm də mühəndislik. Peşəmi gələcəkdə istədiyim kimi yönləndirə bilərəm”.

Həmsöhbətimiz vurğulayır ki, mühəndisləri olmayan ölkə heç vaxt inkişaf edə bilməz: “Bu ixtisas sənayedə mühüm rola malikdir. Məsələn, buğda istehsal edib sata bilirik, amma buğdanın kilosundan qazandığımız gəlirlər, motor istehsal edib satdıqda qazanacağımız gəlirdən azdır. Kimya mühəndisliyinin sənayedə rolu danılmazdır. Bu gün ətrafımızda gördüyümüz hər sahənin bu peşə ilə əlaqəsi var”.

“UNİVERSİTETƏ QƏBUL OLMAMAQ QARA LƏKƏ DEYİL”

Turqutu narahat edən digər məsələ peşə seçimi ilə bağlı valideynlərin övladlarına təzyiq göstərməsidir. Deyir ki, insanı irəli aparın öz sevdiyi peşədə təhsil almaq və üzərində işləməkdir: “Hər bir valideyn

Hər bir valideyn istəyir ki, övladı həkim, müəllim olsun və ya maliyyə sektorunda işləsin. Amma valideynlər öz arzularını reallaşdırmaq üçün övladlarına lazımsız basqı göstəriirlər. Bu da onların psixologiyalarına neqativ təsir göstərir.

istəyir ki, övladı həkim, müəllim olsun və ya maliyyə sektorunda işləsin. Amma valideynlər öz arzularını reallaşdırmaq üçün övladlarına lazımsız basqı göstəriirlər. Bu da onların psixologiyalarına neqativ təsir göstərir. Hətta universitetə qəbul olan tələbəyə belə, topladığı balla bağlı iradlar bildirilir. Əgər bir tələbə universitetə qəbul olubsa, yığdığı ballı heç vaxt, heç kim soruşmur. Bundan sonra inkişaf tələbəninin əlində olur. Əgər 680-700 balla universitetə daxil olan tələbə 4 il ərzində özünü inkişaf etdirməyibsə, karyerasında uğurlu olmaq şansı azdır. Yəni DİM, YÖS ballı və özümüzü inkişaf etdirmədən aldığımız diplom bizi uğurlu etmir. Nəinki təhsil aldığımız dövrdə, müasir dövrdə məzun olduqdan sonra da oxumağı buraxan şəxs sabah cahil və işsiz qalır. Buna görə də insan ömrünün sonuna qədər öyrənməli, araşdırmaçı və üzərində işləməlidir. Təbii ki, universitetə qəbul ola bilməyən insanlar da var. Bu da həyatın sonu deyil. Çünki indiki dövrdə o qədər lazımlı peşələr var ki, orada universitet təhsili əsas deyil. Yəni universitetə qəbul olmamaq qara ləkə hesab olunmamalıdır”.

“SAHƏDƏ İŞLƏYƏN MÜHƏNDİSLƏRDƏN DƏRS ALDIQ”

Azərbaycan universitetləri yüksək səviyyəli kimya mühəndisi yetişdiririmi sualına gəldikdə isə, həmsöhbətimiz vurğulayır ki, o, Bakı Mühəndislik Universitetində sahədə işləyən mühəndislərdən dərs alıb: “Bizim universitet digərlərindən fərqli olaraq, elmi karyerası olan müəllimlərlə yanaşı, sahədə işləyən mühəndisləri də müəllim kimi dərs keçməyə, real təcrübələrini bölüşməyə gətirdi. Bu sahəni sevməyimdə, inkişafımda bunun rolu çox böyükdür. Çünki biz işin nəzəri tərəfi ilə yanaşı, sənayeni də çox yaxşı öyrəndik. Amma bir çox universitetdə sahə görün müəllim işləmir”.

“BU TƏQAÜD HƏM DƏ BÖYÜK MƏSULİYYƏTDİR”

Həmsöhbətimiz ABŞ-nin nüfuzlu universitetində bakalavr pilləsindən birbaşa doktoranturaya qəbul olub. Deyir ki, bu, çox çətin prosesdir, amma mümkünsüz deyil: “Burada dil biliyi ilə bağlı sertifikatlar və universitetdə göstərdiyin nəticələr önəmlidir. Amma ən vacibi sizin ixtisasınızla bağlı əlavə fəaliyyətinizdir. Buraya elmi məqalələr və oxuduğunuz sahədə iş təcrübəsi də daxildir. Qəbul olduğum universitet daha çox elmi araşdırmalar üzrə ixtisaslaşdığı üçün qəbul almağımda elmi məqalələrimin rolu çox olub”.

Həmsöhbətimiz vurğulayır ki, qəbul aldığı və qazandığı təqaüd məbləğini eşitdikdə, əlavə məsuliyyəti yaramıb: “Sevindim, amma dərhal da nə edəcəyimlə bağlı planlar qurmağa başladım. Çünki bu təqaüd həm də böyük məsuliyyətdir. Məqsədim elm sahəsində faydalı olmaqdır. Araşdırmalarım davam etmək istəyirəm. Təhsil alacağım universitet də bunun üçün ideal məkandır. Tələbələr və professorlarla bərabər böyük işlər görəcəyimə ümid edirəm. Uşaqlıqda Nobel mükafatını qazanmaq istəyirdim, indi isə ixtiralarımı dünyaya faydalı olmağı arzulayıram. Ölkəmi təmsil etmək mənim üçün qürurdur”.

